

Det händer

Evenemangstips
i Boxholms kommun

Tänk på att många evenemang kan kräva föransökan eller förköp och ha begränsat antal platser, kolla alltså innan vad som gäller för det du tänkt gå på.

Katter är väl också människor

A Birgitta Tisell ställer ut sina målningar av fabelkatter och egna haikudikter. Tid: 4/4 - 7/4, bibliotekets öppettider. Plats: Boxholms bibliotek.

Sagostund med Annica och Trädgårdsälvan

Följ med på ett spännande äventyr där vi tillsammans försöker ta reda på vem som stjal ekorres nötter. Kom och var med i detektivarbetet! För barn 3-6 år. Tid: 6/4, kl 13-14. Plats: Boxholms bibliotek.

Ekumenisk nattvardsgudstjänst

Kyrkkafe. Tid: 7/4, kl 10.30. Plats: Boxholms kyrka.

Mässa

Sockenmöte i församlingshemmet efter gudstjänsten. Tid: 7/4, kl 14. Plats: Rinna kyrka.

Hälsopromenad

Fart och distans bestäms gemensamt innan start och man kan dela upp sig i grupper om det behövs. Kostnadsfritt. Ingen föransökan. Tid: 8/4 - 6/5, mån kl 17. Plats: Samling vid Parketten.

Hälsöföreläsning

Anne Odeheim, diabetessköterska från vårdcentralen lär oss mer om diabetes för att öka medvetenheten kring sjukdomen. Ingen föransökan. Tid: 10/4, kl 17-18.30. Plats: Swedbanks gamla lokaler.

Sagostund

För barn upp till 5 år. Tid: 18/4 och 16/5, kl 10-10.30. Plats: Boxholms bibliotek.

Opera: La Rondine

Live på bio. Tid: 20/4, kl 19. Plats: Boxholm Folkets hus.

Arbogateatern: Mosters lilla kung

Biljetter via www.riksteatern.se. Tid: 21/4, kl 16. Plats: Boxholms Folkets hus.

Schackklubb

Drop-in för alla från 7 år. Tid: 8/5, kl 15.30-16.30. Plats: Boxholms bibliotek.

Maila ditt evenemang till evenemang@lanstidningen.se senast torsdag veckan innan införande. Vi tar med evenemanget i mån av plats.

Minnet lever efter Axel "Prick"

På hans tid fanns fortfarande hästtransporter på gatorna

BOXHOLM (LT)

Axel "Prick" Nilsson var en välkänd gestalt i Boxholm på sin tid, och det finns säkert än idag de som minns honom. Han började som kusk på Janssons gästgiveri 1913, och startade eget hästtåkeri några år senare. Den lite kärve och fåordige Axel Nilsson gick ur tiden den 26 oktober 1962. Han bodde då på Bryggaregatan 7.

Det är inte många årtionden sedan som man kunde få se hästar på gatorna i landets tätorter. Trots att bilar blev allt vanligare så fanns ändå hästtransporter länge kvar i samhällsbilden.

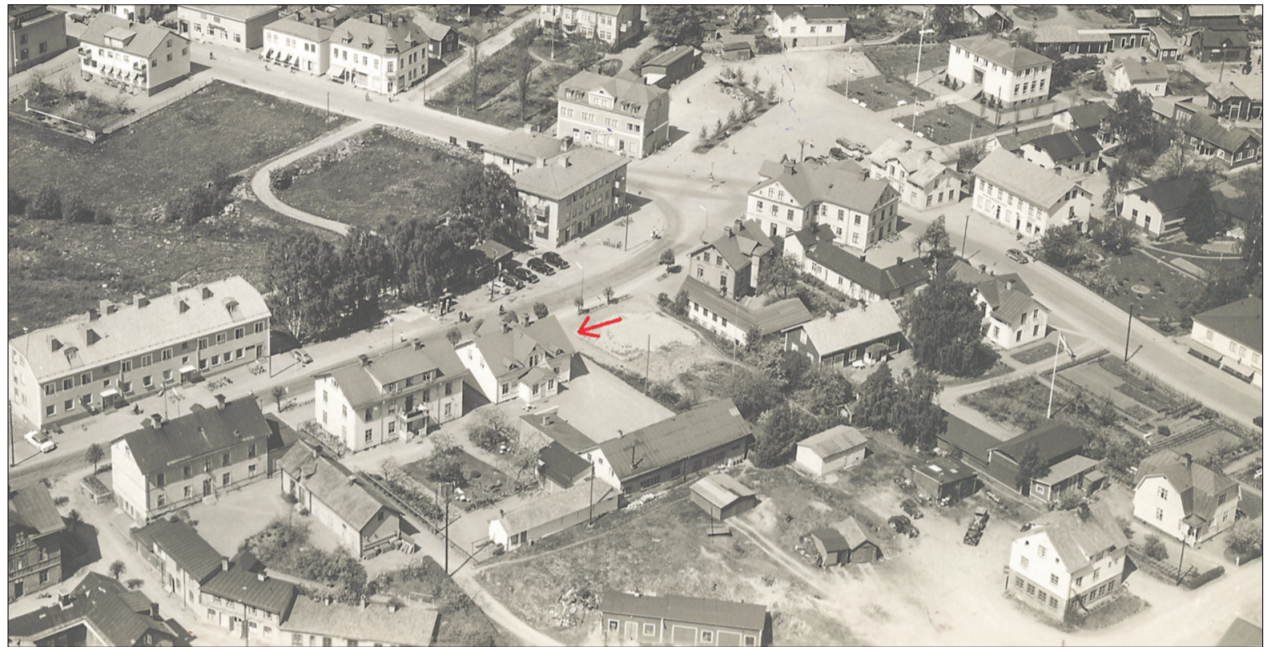
I Boxholm fanns åkaren Axel Nilsson och han var på sin tid känd av i princip alla på orten. Han gick ur tiden 1962 och Axel och hans hästar var en vanlig syn ända fram till hans bortgång. Axel Nilsson kallades för "Prick", eller Axel "Prick", och anledningen lär enligt Johan Birath ha varit att den mycket fåordige mannen kunde säga "jag kommer prick". Axel menade då att han kommer exakt vid den tidpunkt som bestäms.

Axel Richard Nilsson föddes den 7 april 1886 i Viby socken. Fadern Alfred Nilsson, född 1860 och i Viby även han, står i husförhörsböckerna som dräng och senare som statkarl eller arbetskarl. Modern hette Albertina Vilhelmina Grell och hon var född i Veta socken 1861.

Familjen flyttar ofta och när Axel är knappt två år så går flytten till Folkebo, Västra Harg där fadern blir statdräng. Sex år senare flyttar familjen till Mjölökulla. Axel får två syskon. Hilma föds 1890 och Gerda 1894. Det blir fler flyttar i Mjölbytrakten, men år 1902 är det Axel själv som flyttar. Den unge pojken blir dräng i Öringe. Axel kommer senare tillbaka till familjen som hamnat i trakten av Bleckenstad och Öringe men snart bosätter sig Axel i Boxholm och han står ibland som kusk och ibland som åkare i församlingsboken.

Kyrkböckerna ger en bild av Axels unga år i livet, och en tidningsartikel från 1957 har bevarat mycket av minnet efter Boxholms mest kända hästkarl. Där framgår att Axel "Prick" Nilsson är en man som inte behöver någon närmare presentation. Han är känd vida omkring på grund av alla färder med häst och vagn.

Redan innan Axel hade konfirmerats var han anställd en tid vid ett hästtåkeri i Mjölby. Men då Axel kom till Boxholm den 13 augusti 1913 blev det hästar för hela slanten. Skjutstationerna i Dala och

En flygbild tagen på 1950-talet över Förstan, det vill säga Boxholms centrum. Janssons gästgiveri fanns i huset vid pilen och längst ner i bild ses Bryggaregatan. De flesta husen på bilden är borta idag. ALLA BILDER: FÖRENINGEN KRAFTTAGETS ARKIV

Här ses huset på Bryggaregatan 7 där Axel "Prick" Nilsson bodde från 1930 och fram till sin död 1962.

Hester lades ner 1894 och i den vevan upprättades i stället en skjutstation i Boxholm. Den kom att kallas för Janssons gästgiveri och byggnaden på Järnvägsgatan där den var belägen uppfördes 1901.

Det var där som Axel med rötter i Viby hamnade. Han fick 25 kronor i månaden i lön, plus kost och logi samt en del kläder, till exempel en kappa till sommaren och en päls om vintern.

"Det var bra betalt" säger Axel på 50-talet när han berättar om detta.

Men det var mycket arbete. Det kunde vara körningar åt grossister i Linköping och Norrköping, men egentligen åt alla omgivande orter. Ibland hade försäljarna starkvaror med sig och även kusken kunde få en styrketår. Övernattning skedde i regel på en hö eller halvbädd i något stall. När det inte var körning så skulle vagnar, seldon och hästar ses om så det var arbete nästan dygnet runt.

Ibland kunde Axel få skjutsa till dans i Malexander. Dansbanan låg mitt i byn och där roade man sig av hjärtans lust. Oftast var det hornmusikkåren i Boxholm som stod för musiken.

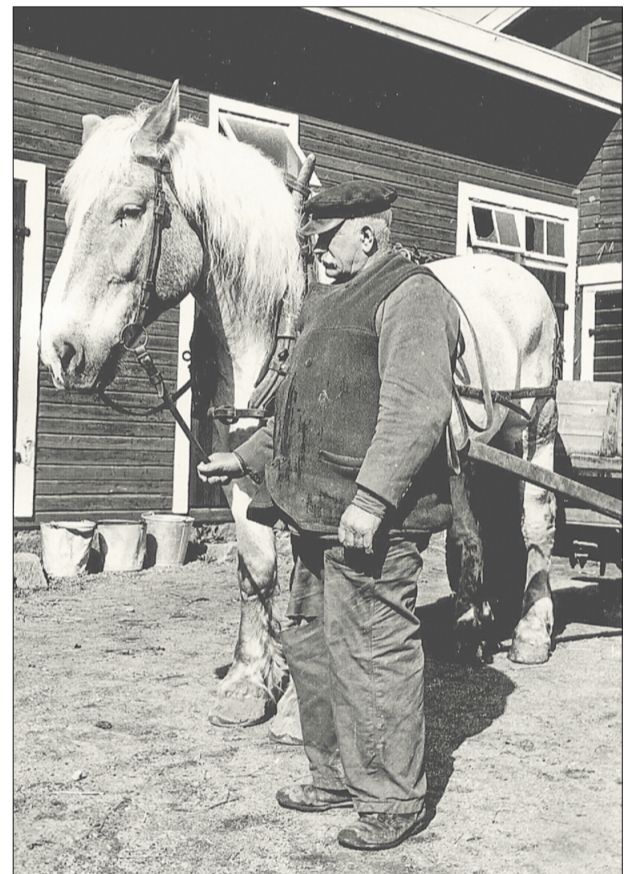

I dödsannonsen står endast system Himla och hennes man nämnda. Underligt nog stämmer varken födelse- eller dödsdatum med andra källor.

En gång fick Axel köra doktor Möller till Bösebo. Det var kritiskt för en liten baby så det var bråttom, men den lilles liv gick inte att rädda.

Efter sju års tjänst som kusk hos Janssons gästgiveri satte Axel "Prick" Nilsson upp ett eget hästtåkeri. Året var 1920. De två hästarna som då inhandlades följdes av många efterföljande dragare. Ett par, tre år hade Axel i regel sina hästar, sedan såldes de och nya köptes i stället.

I slutet av 1950-talet hade Axel Nilsson passerat pensionsåldern och han hade kunnat dra sig tillbaka från slitet med häst och vagn men det var inget som han då hade några planer på. Det går tillräckligt många ändå och driver på gatorna, sa "Prick" och

"Prick" med en av sina hästar. Bilden är tagen vid några bodar som förr fanns bakom det gamla kommunalhuset.

plirade med ögonen.

Axel bodde från 1930 på Bryggaregatan 7. Det var en gata som gick mellan Järnvägsgatan och Storgatan och utefter gatan fanns en mängd gamla hus och byggnader.

Allt utplånades i mitten av 1970-talet då husen med ICA, vårdcentralen och restaurang Stenbocken med tillhörande parkering uppfördes. Idag finns bara gamla Folkets hus kvar på Sandbackaområdet som det kallades.

Axel "Prick" Nilsson var aldrig gift och när han i slutet av 1950-talet bodde på Bryggaregatan 7 så var han skriven på samma adress som Knut "Sparta" Hallin samt dennes livskamrat Linnea Andersson, Ivar Frostlings syster.

Axel "Prick" Nilsson lär ha varit en fåordig man. Han pratade inte i onödan, och det han sa kom lite kort och kärvt.

Däremot var han mycket förtjust i kaffe och han var stamgäst på ett av ortens fik i många år. Förr fanns det ju flera konditorier i Boxholm. Han drack gärna rykande hett kaffe på gammalt hederligt vis på fat och en sockerbit i munnen.

Axel "Pricks" far, Alfred Nilsson, avled i Stenbacken, Öringe 1929. Modern Albertina Vilhelmina flyttade då hem till sonen Axel och år 1930 flyttar de båda till Bryggaregatan 7. Där dör Albertina Vilhelmina 1958 och Axel gick ur tiden på hösten 1962, 76 år gammal. Lillasyster Gerda dog några år innan Axel så i dödsannonsen stod endast system Hilda och hennes man nämnda, samt "släktingarna".

Text:
KLAS JOHANSSON